

Ankara Sanayi Odası

**2024 YILI İHRACAT RAKAMLARI
DEĞERLENDİRME RAPORU**

İHRACAT DESTEK OFİSİ
Şubat 2025

GİRİŞ

12. Kalkınma Planı'nda, sanayi sektörü ve ihracata dayalı bir büyüme vizyonu ortaya konulmuş olup, ihracata yönelik belirlenen hedeflere vasıflı iş gücü ve katma değeri yüksek sanayi üretimi aracılığıyla ulaşılması hedeflenmektedir. Türkiye'nin, küresel ticaretin odak noktası haline gelmesi ve ticaretteki konumunu güçlendirmesi için sürdürülebilir ihracat ve lojistik yatırımlarına öncelik vermesi, ticareti kolaylaştırıcı adımlar atması, küresel ticari trendleri yakından izleyerek ihracata yönelik devlet desteklerinin güncellenmesi büyük önem arz etmektedir.

Ankara Sanayi Odası, 12. Kalkınma Planında hedeflenen ihracat kapasitesinin ve üretim üssü olma hedefinin gerçekleşmesinde öncü rol oynamaktadır. İhracatçı olmayan ancak ihracat potansiyeli yüksek olan üyelerimiz ile ihracatta rekabet edebilirliğini artırmak isteyen üyelerimize devlet destekleri hakkında yol gösterici olmak amacıyla kurulan **ASO İhracat Destek Ofisi** faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, uluslararası piyasalarda faaliyet gösteren Ankaralı sanayicilerin bilgi ve istihbarat açısından desteklenmesi amacıyla **Dış Ticaret İstihbarat Merkezi** aracılığıyla üyelerine ihracat yolculuğunda bütünlük destekler ve hizmetler Ankara Sanayi Odası tarafından sunulmaktadır.

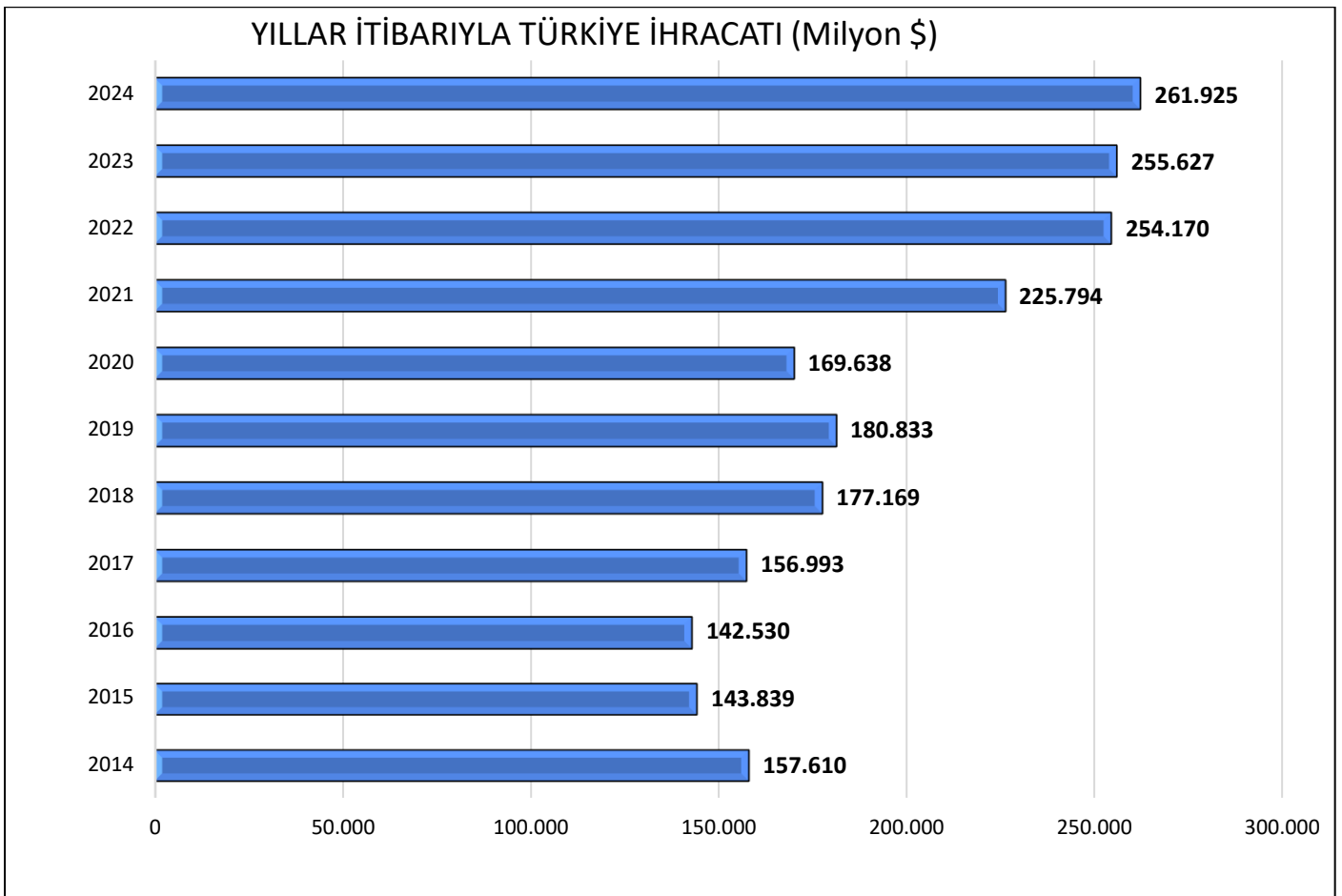
2024 Yılı İhracat Rakamları Değerlendirme Raporunda; Türkiye'nin yıllara göre ihracatı, aylar bazında karşılaştırmalar, en çok ihracat yapılan ülkeler, sektörel dağılım ve alt mal gruplarının 2023-2024 kıyaslamaları ile yer almaktadır. Bunun yanı sıra, Ankara ili ihracatı sanayi sektörü özelinde detaylı bir şekilde analiz edilmektedir.

Türkiye İhracatçılar Meclisi ve Türkiye İstatistik Kurumu veri tabanları kullanılarak hazırlanan Rapor, Türkiye ve Ankara ili ihracatının mevcut durumuna ilişkin değerlendirme sunmaktadır.

2024 YILI İHRACAT RAKAMLARI DEĞERLENDİRME RAPORU

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) verileri uyarınca, 2024 yılında ihracat yüzde 2,5 artışla 261,9 milyar ABD Doları, ithalat ise yüzde 4,9 azalarak 344,1 milyar ABD Doları gerçekleşmiştir. Böylece, dış ticaret açığı yüzde 22,7 azalarak 82,2 milyar ABD Doları seviyesine düşmüştür. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 2023 yılında yüzde 70,7 iken 2024 yılında yüzde 76,1'e ulaşmıştır.

Yıllar itibariyle ülkemiz ihracatını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

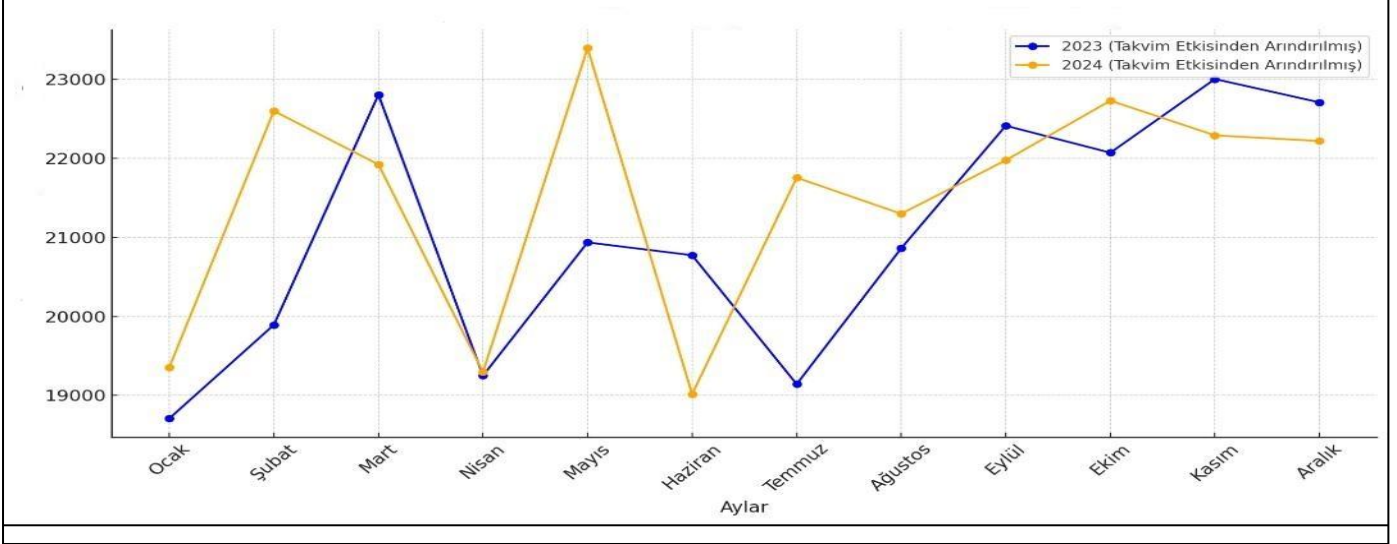
Kaynak: TİM

TİM Sektörel İhracat Rakamları (Milyon \$)	226.066
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat ile Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı (Milyon \$)	35.859
TOPLAM (Milyon \$)	261.925

Yukarıdaki tablo uyarınca raporda yer alan veri değerlendirmeleri TİM sektörel ihracat rakamları baz alınarak yapılmıştır.

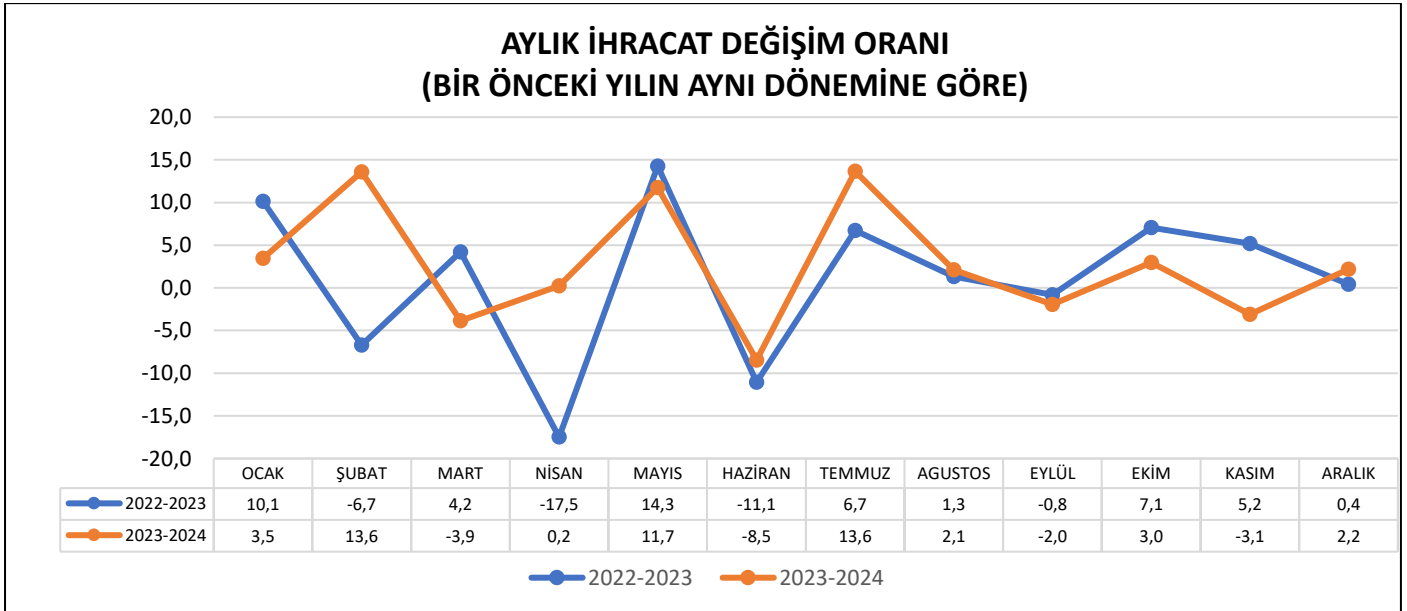
Aylar itibariyle ülkemiz ihracatını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ AYLIK İHRACAT VERİLERİ (Milyon \$)

Kaynak: TİM

Takvim etkisinden arındırılmış aylık ihracat verilerine bakıldığında, 2024 yılında 2023 yılına göre daha yüksek ihracat değeri elde edilen aylar Ocak, Şubat, Mayıs, Temmuz, Ağustos ve Ekim aylarıdır. 2023 yılında en yüksek ihracatın olduğu ay Kasım iken 2024 yılında Mayıs olmuştur.

Kaynak: TİM

Bir önceki yılın aynı dönemine göre aylık ihracat değişim oranları incelendiğinde, 2024 yılında en çok artışın kaydedildiği aylar eşit artış oranı ile Şubat ve Temmuz olmuştur. 2022-2023 ve 2023-2024 dönemlerinin her ikisi için de artış gösteren aylar Ocak, Mayıs, Temmuz, Ağustos, Ekim ve Aralık olarak gözlemlenmektedir.

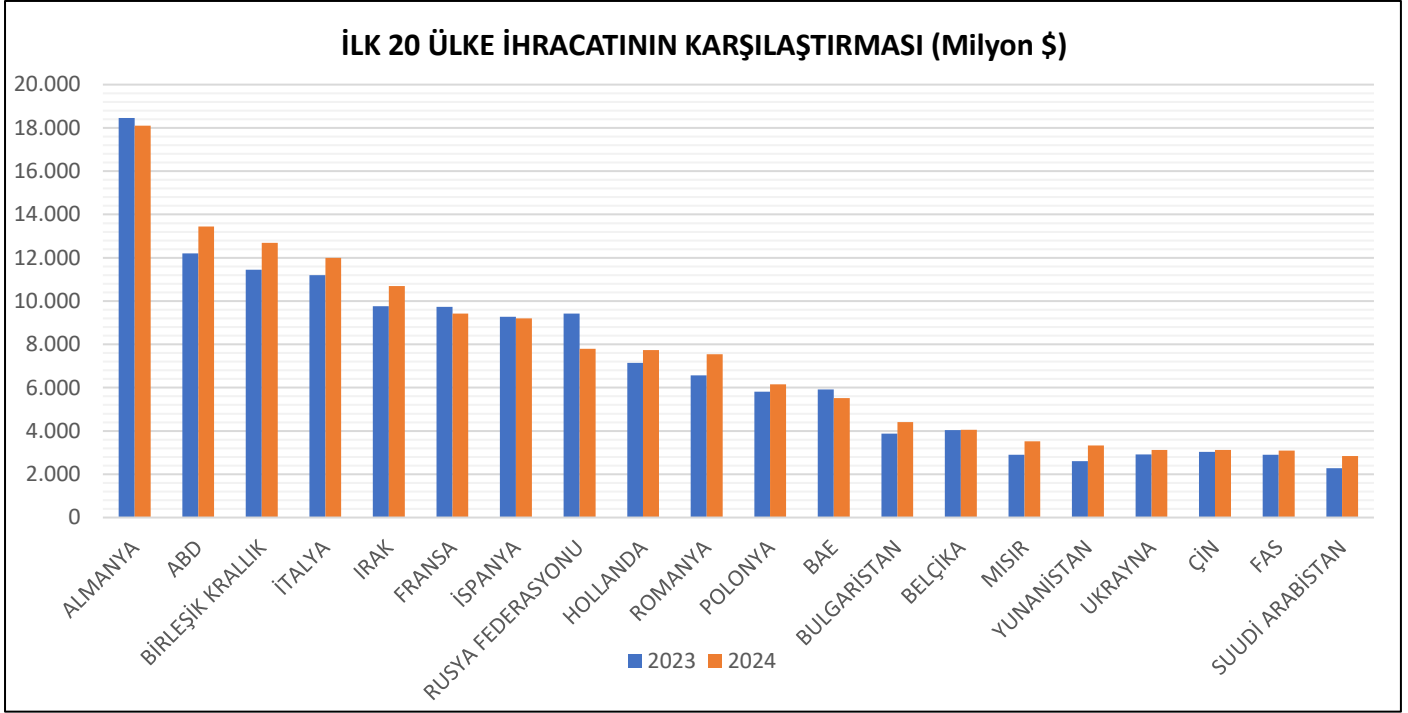
TİM'in ülkeler bazında ihracat rakamlarına göre, ülkemizin ihracatında ilk 20 ülke ile söz konusu ülkelerle gerçekleştirilen ihracat rakamları şöyledir;

2024 YILI İHRACATINDA İLK 20 ÜLKE (Milyon \$)

SIRA	ÜLKE	İHRACAT TUTARI	% PAY
1.	ALMANYA	18.103	8,0
2.	ABD	13.445	6,0
3.	BİRLEŞİK KRALLIK	12.691	5,6
4.	İTALYA	11.993	5,3
5.	IRAK	10.699	4,7
6.	FRANSA	9.424	4,2
7.	İSPANYA	9.204	4,1
8.	RUSYA FEDERASYONU	7.798	3,5
9.	HOLLANDA	7.731	3,4
10.	ROMANYA	7.547	3,3
11.	POLONYA	6.149	2,7
12.	BAE	5.513	2,4
13.	BULGARİSTAN	4.403	2,0
14.	BELÇİKA	4.048	1,8
15.	MISIR	3.523	1,6
16.	YUNANİSTAN	3.326	1,5
17.	UKRAYNA	3.127	1,4
18.	ÇİN	3.117	1,4
19.	FAS	3.088	1,4
20.	SUUDİ ARABİSTAN	2.835	1,3
	İlk 20 Ülke Toplam	147.766	65,4
	Genel Toplam	226.066	100,00

Kaynak: TİM

Anılan 20 ülkenin 2022-2023 yıllarındaki ihracat performanslarının sergilendiği grafik aşağıdadır.

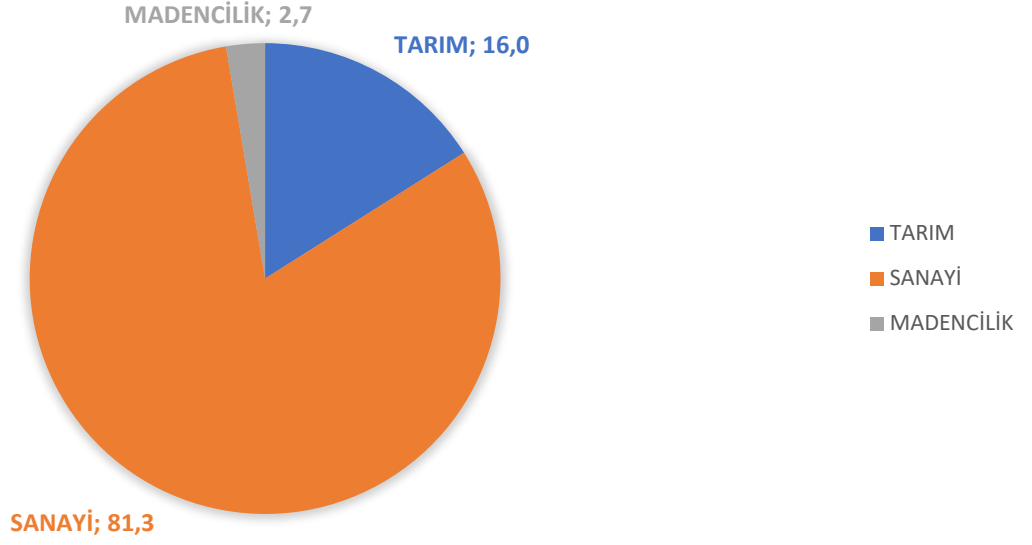
Kaynak: TİM

İlk 20 ülke arasında, 2023 yılına göre 2024 yılında ülkemizden yapılan ihracatın artış gösterdiği ülkeler: ABD, Birleşik Krallık, İtalya, Irak, Hollanda, Romanya, Polonya, Bulgaristan, Belçika, Mısır, Yunanistan, Ukrayna, Çin Halk Cumhuriyeti, Fas ve Suudi Arabistan'dır.

SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMLAR

Sektörel bazda ihracat rakamlarına bakıldığında ise, sanayi sektörü tarafından gerçekleştirilen ihracat 183,8 milyar ABD Doları iken, tarım ve madencilik sektörleri tarafından gerçekleştirilen ihracat sırasıyla 36,2 milyar ABD Doları ve 6 milyar ABD Dolarıdır.

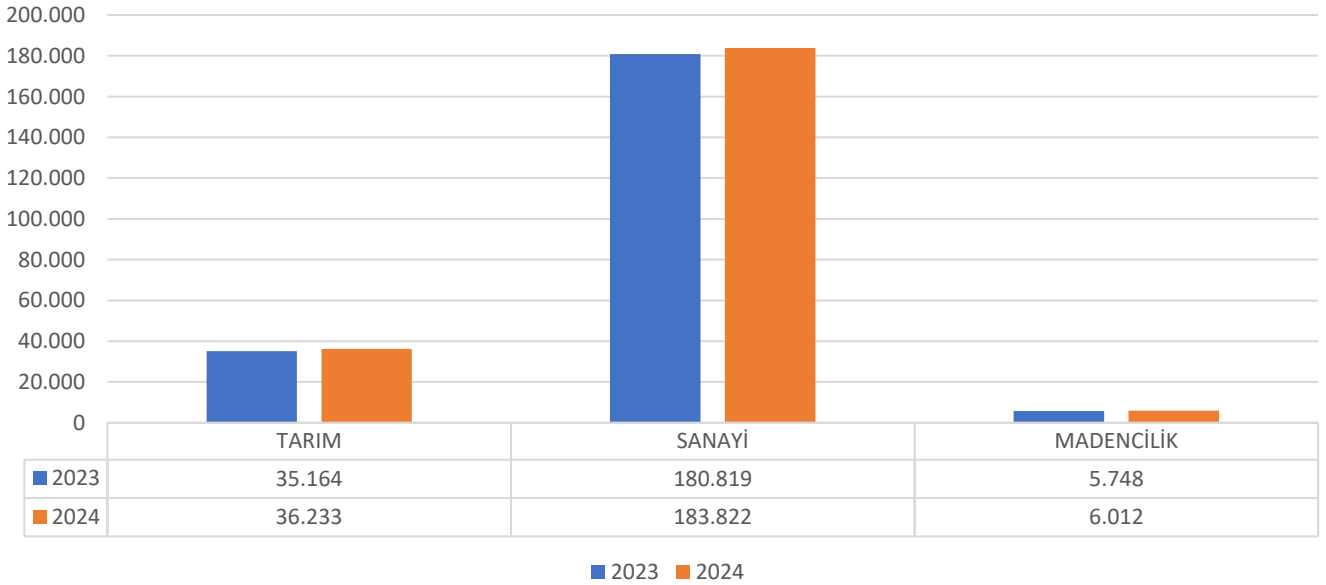
İHRACATIN SEKTÖREL DAĞILIMI (YÜZDE)

Kaynak: TİM

Sektör rakamlarına bakıldığında, ülkemiz ihracatının %81,3'ü sanayi sektörü tarafından gerçekleştirilmekte olup tarım sektörü tarafından gerçekleştirilen ihracatın payı %16,0 ve madencilik sektörü tarafından gerçekleştirilen ihracatın payı %2,7'dir. Söz konusu istatistiklere ilişkin pay grafiği aşağıda yer aldığı gözlemlenmektedir.

SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT (Milyon \$)

Kaynak: TİM

İHRACAT DEĞERLERİNİN SEKTÖR BAZINDA KARŞILAŞTIRMASI (Milyon \$)

SEKTÖR	2023	2024
I. TARIM	35.164	36.233
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	23.694	24.474
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	12.379	11.915
Yaş Meyve ve Sebze	3.492	3.403
Meyve Sebze Mamulleri	2.416	2.728
Kuru Meyve ve Mamulleri	1.610	1.856
Fındık ve Mamulleri	1.867	2.639
Zeytin ve Zeytinyağı	872	814
Tütün	922	979
Süs Bitkileri ve Mamulleri	135	141
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	3.487	3.863
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	3.487	3.863
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	7.984	7.895
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	7.984	7.895
II. SANAYİ	180.819	183.822
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	14.172	13.890
Tekstil ve Hammaddeleri	9.558	9.496
Deri ve Deri Mamulleri	1.861	1.527
Halı	2.753	2.867
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	30.572	30.785
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	30.572	30.785
C. SANAYİ MAMULLERİ	136.075	139.146
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	19.254	17.920
Otomotiv Endüstrisi	35.004	37.212
Gemi, Yat ve Hizmetleri	1.941	1.912
Elektrik ve Elektronik	16.227	16.678
Makine ve Aksamları	11.338	11.190
Demir ve Demir Dışı Metaller	12.476	12.434
Çelik	14.878	16.149
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	4.601	4.314
Mücevher	7.641	7.458
Savunma ve Havacılık Sanayii	5.546	6.735
İklimlendirme Sanayii	7.170	7.143
Diğer Sanayi Ürünleri	0	0
III. MADENCİLİK	5.748	6.012
A. MADENCİLİK ÜRÜNLERİ	5.748	6.012
Madencilik Ürünleri	5.748	6.012
TOPLAM	221.731	226.066

Kaynak: TİM

İHRACAT DEĞERLERİNİN ALT MAL GRUBU BAZINDA KARŞILAŞTIRMASI (Milyon \$)

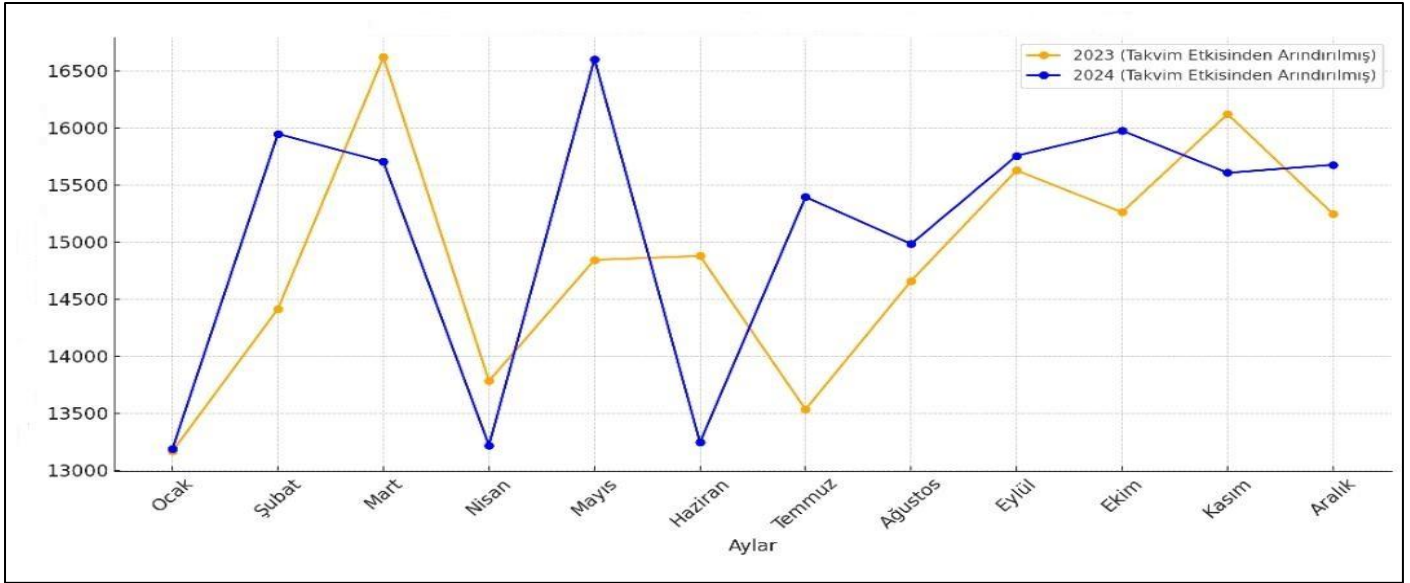
2024 verilerine göre ilk 25 alt mal grubu sıralanmıştır.

	SEKTÖR	ALTGRUP	2023	2024	DEĞİŞİM
1	Otomotiv Endüstrisi	OTOMOTİV SANAYİ OTOMOTİV ANA SANAYİİ	20.592.369	21.914.328	%6,4
2	Çelik	DEMİR, DEMİR DIŞI MET. ADI MET. DEMİR ÇELİK MAMÜLLERİ	14.505.519	15.597.807	%7,5
3	Otomotiv Endüstrisi	OTOMOTİV SANAYİ OTOMOTİV YAN SANAYİİ	12.678.226	13.425.972	%5,9
4	Hazırgiyim ve Konfeksiyon	KONFEKSİYON DIŞ GIYİM	14.048.391	13.056.542	-%7,1
5	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	KİMYA PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	8.487.793	9.061.530	%6,8
6	Demir ve Demir Dışı Metaller	DEMİR, DEMİR DIŞI METAL, ADI METAL, DEMİR DIŞI METALLER	6.963.170	7.163.336	%2,9
7	Savunma ve Havacılık Sanayii	SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİ	5.537.142	6.729.071	%21,5
8	Elektrik ve Elektronik	ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE MAKİNALARI ELEKTRİK VE ENERJİ	5.439.184	6.113.181	%12,4
9	Tekstil ve Hammaddeleri	TEKSTİL KUMAŞLAR	4.025.523	5.897.286	%46,5
10	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	KİMYA MİNERAL YAKITLAR, MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	5.914.472	5.646.666	-%4,5
11	Mücevher	DEĞERLİ MADEN VE MÜCEVHERAT ALTINDAN MAMÜL MÜCEVHERCİ VE KUYUMCU EŞYASI	3.626.401	5.414.442	%49,3
12	Elektrik ve Elektronik	ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE MAKİNALARI MAKİNALAR	4.248.421	4.106.862	-%3,3
13	Elektrik ve Elektronik	ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE MAKİNALARI ELEKTRONİK CİHAZ VE PARÇALAR	3.863.435	4.018.060	%4,0
14	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ	3.834.360	3.401.261	-%11,3
15	Demir ve Demir Dışı Metaller	DEMİR, DEMİR DIŞI METAL, ADI METAL, ADI METALLERDEN DİĞER EŞYA	2.968.662	2.885.215	-%2,8
16	Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	KİMYA ANORGANİK KİMYASALLAR	2.763.747	2.850.025	%3,1
17	Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	HUBUBAT BAKLIYAT VE YAĞLI TOHUMLAR PASTACILIK ÜRÜNLERİ	2.648.500	2.803.241	%5,8
18	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ KAĞIT VE KARTON	2.422.558	2.674.469	%10,4
19	İklimlendirme Sanayii	TESİSAT SİSTEM VE ELEMANLARI	2.538.539	2.668.753	%5,1
20	Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ MOBİLYALAR (AĞAÇ ORMAN ÜRÜNLERİ)	2.449.564	2.384.945	-%2,6
21	Tekstil ve Hammaddeleri	TEKSTİL İPLİKLER	1.493.524	2.382.722	%59,5
22	Madencilik Ürünleri	MADENCİLİK ÜRÜNLERİ METAL CEVHERLERİ	1.991.314	2.333.881	%17,2
23	Halı	HALI MAKİNA HALILARI	2.187.481	2.219.340	%1,5
24	Demir ve Demir Dışı Metaller	DEMİR, DEMİR DIŞI METAL. ADI METAL, DEMİR ÇELİKTE MAMÜL EŞYALAR	2.251.938	2.129.775	-%5,4
25	Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	CANLI HAYVAN, HAYVANSAL ÜRÜNLER, SÜT VE SU ÜRÜNLERİ, BALIKLAR VE SU ÜRÜNLERİ	1.679.050	2.019.633	%20,3

Kaynak: TİM

Aylık bazda sanayi sektörü ihracatına ilişkin grafik aşağıda yer almaktadır.

SANAYİ SEKTÖRÜ TAKVİM ETKİSİNDEN ARINDIRILMIŞ AYLIK İHRACAT VERİLERİ (Milyon \$)

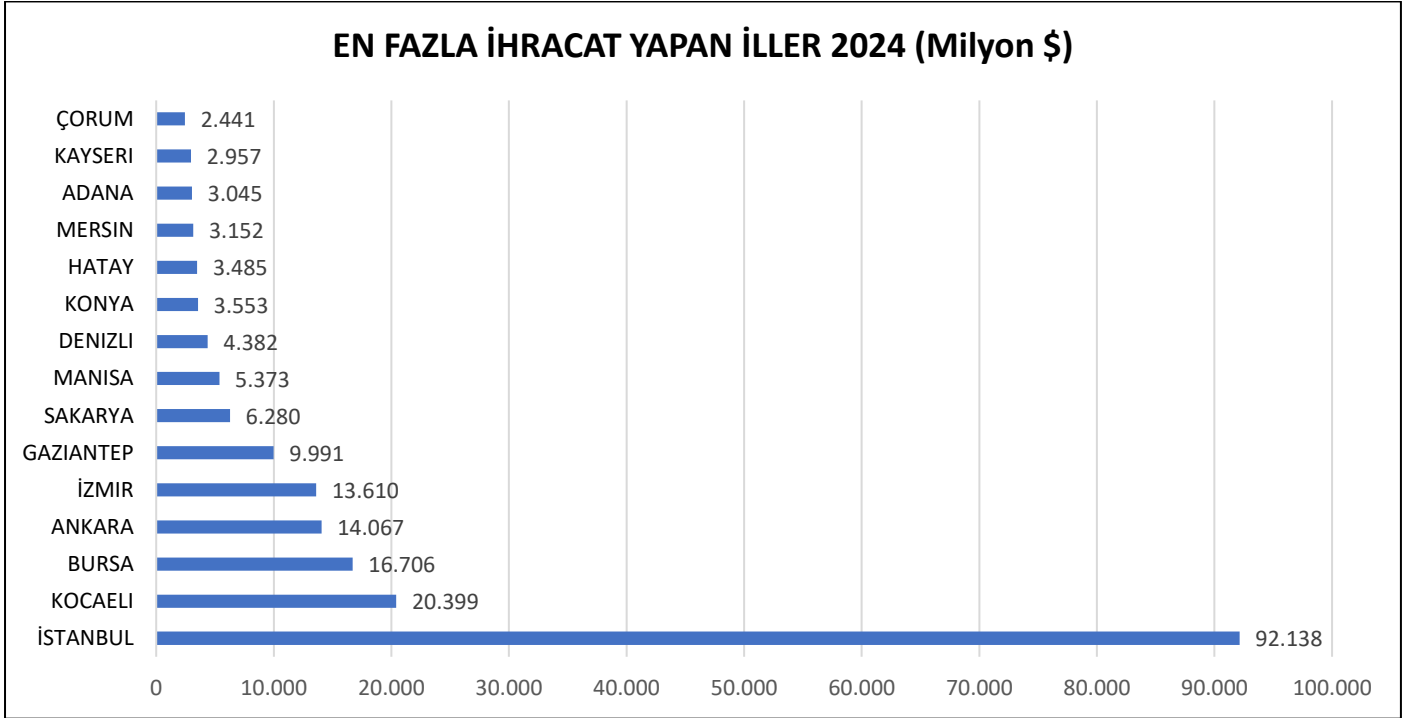
Kaynak: TİM

Sanayi sektörü takvim etkisinden arındırılmış aylık ihracat verileri incelendiğinde, 2024 yılında bir önceki yılın aynı dönemine göre daha yüksek ihracat değeri elde edilen aylar Şubat, Mayıs, Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim ve Aralıktır. Kasım ayı hariç 2024 yılının ikinci yarısında 2023 yılına göre daha iyi bir ihracat performansının gerçekleştiği söylenebilmektedir. Bunun yanı sıra, sanayi sektöründe 2023 yılında en yüksek ihracat değeri Mart ayında kaydedilirken bu değer 2024 yılında Mayıs ayına denk gelmektedir.

TİM verilerine göre; 2024 yılında, ihracatçı firmaların kanuni merkezi bazında en fazla ihracat, İstanbul ilinde bulunan firmalar tarafından gerçekleştirilmiştir. Toplam ihracatı 92,1 milyar ABD Doları olan İstanbul'u 20,4 milyar ABD Doları ile Kocaeli ve 16,7 milyar ABD Doları ile Bursa izlemektedir.

Ankara ili firmalarınca gerçekleştirilen ihracat, 2023 yılındaki 12,2 milyar ABD Doları seviyesine göre yüzde 14,7 oranında artarak 14,1 milyar ABD Dolarına ulaşmıştır. Ankara, 2024 yılında il bazında ihracatta 4. sırada yer alarak geçen yılki yerini bir üst sıraya taşımıştır. Ankara'nın toplam ihracattaki payı ise yüzde 6,2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ülkemiz ihracatında önde gelen şehirleri ihracat rakamlarıyla birlikte gösteren grafik aşağıdadır.

Kaynak: TİM

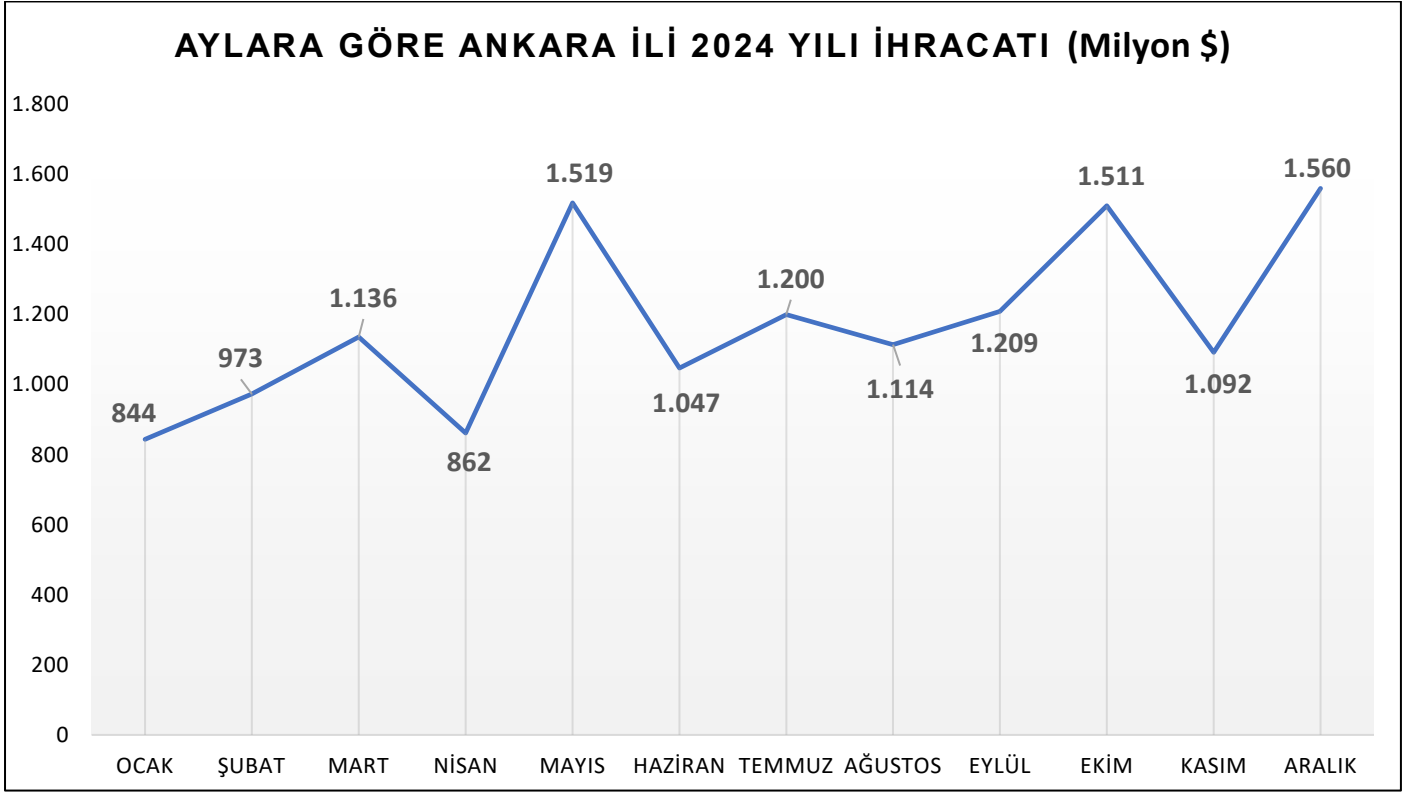
EN ÇOK İHRACAT YAPAN İLK 10 İLİN KARŞILAŞTIRMASI (Milyon \$, %)

İLLER	2023	2024	YILLIK DEĞİŞİM
İSTANBUL	95.895	92.138	-3,9
KOCAELİ	18.727	20.399	8,9
BURSA	16.203	16.706	3,1
ANKARA	12.265	14.067	14,7
İZMİR	13.919	13.610	-2,2
GAZİANTEP	10.523	9.991	-5,1
SAKARYA	4.930	6.280	27,4
MANISA	5.203	5.373	3,3
DENİZLİ	4.702	4.382	-6,8
KONYA	3.262	3.553	8,9

Kaynak: TİM

Not: Karşılaştırma, 2024 verileri esas alınarak yapılmıştır.

Ankara ili ihracatının 2024 yılı aylık gelişimini gösteren grafik aşağıda sunulmaktadır.

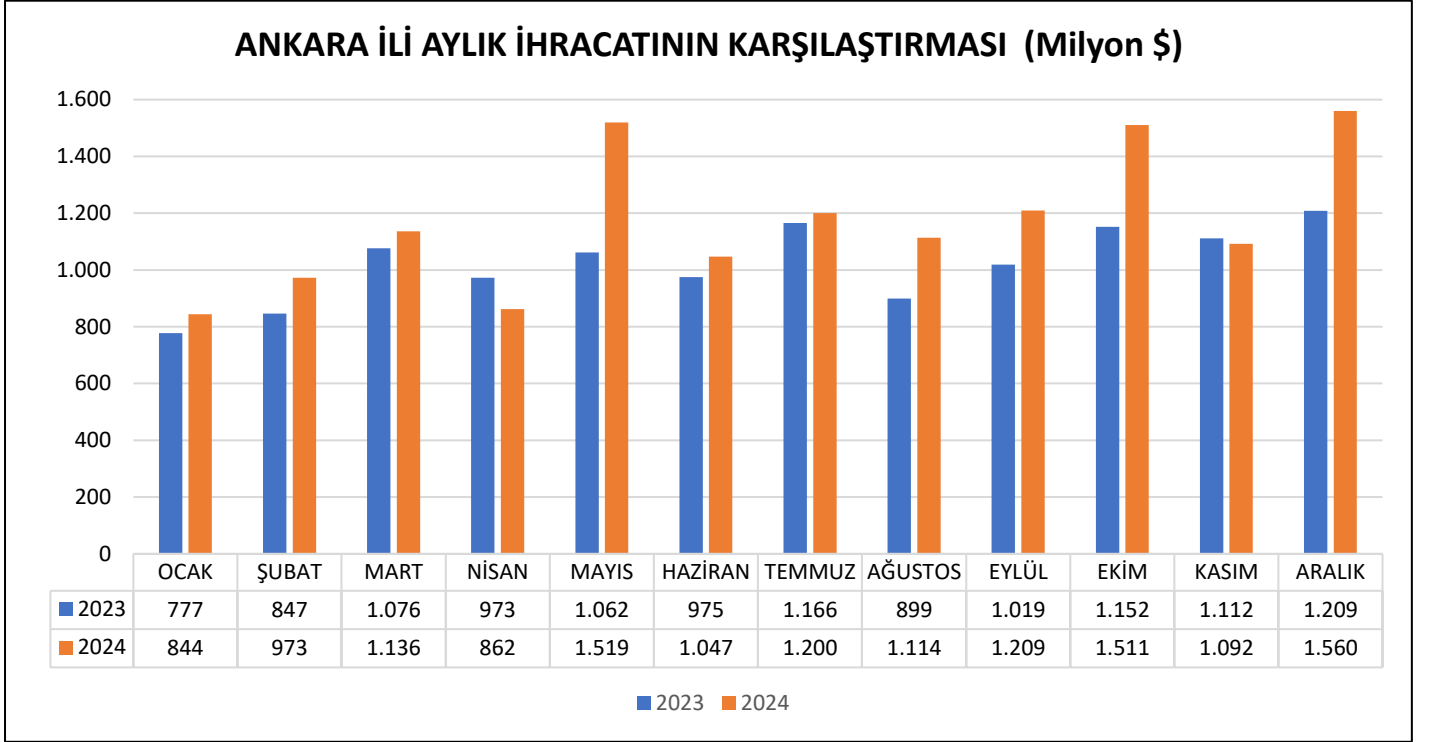

Kaynak: TİM

2024 yılında Ankara ili ihracat verileri incelendiğinde, Mayıs, Ekim ve Aralık aylarındaki artış göze çarpmaktadır. Mayıs ayından itibaren ihracat değeri 1 milyar ABD Dolarının altına inmemiştir. Aralık ayında 2024 yılının en yüksek ihracat değeri kaydedilmiştir.

İlk altı ayın ihracat ortalaması 1,1 milyar ABD Doları iken ikinci altı ayın ortalaması 1,3 milyar ABD Doları olmuştur. Yılın ikinci yarısında daha stabil ve yukarı yönlü bir eğilim görülmektedir. Yaz aylarında ihracatın yakın değerlerde seyrettiği ve yıl sonu itibarıyla keskin bir artış yaşandığı söylenebilmektedir.

Ankara ilinin 2023-2024 yılında aylara göre ihracat rakamlarının karşılaştırması aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

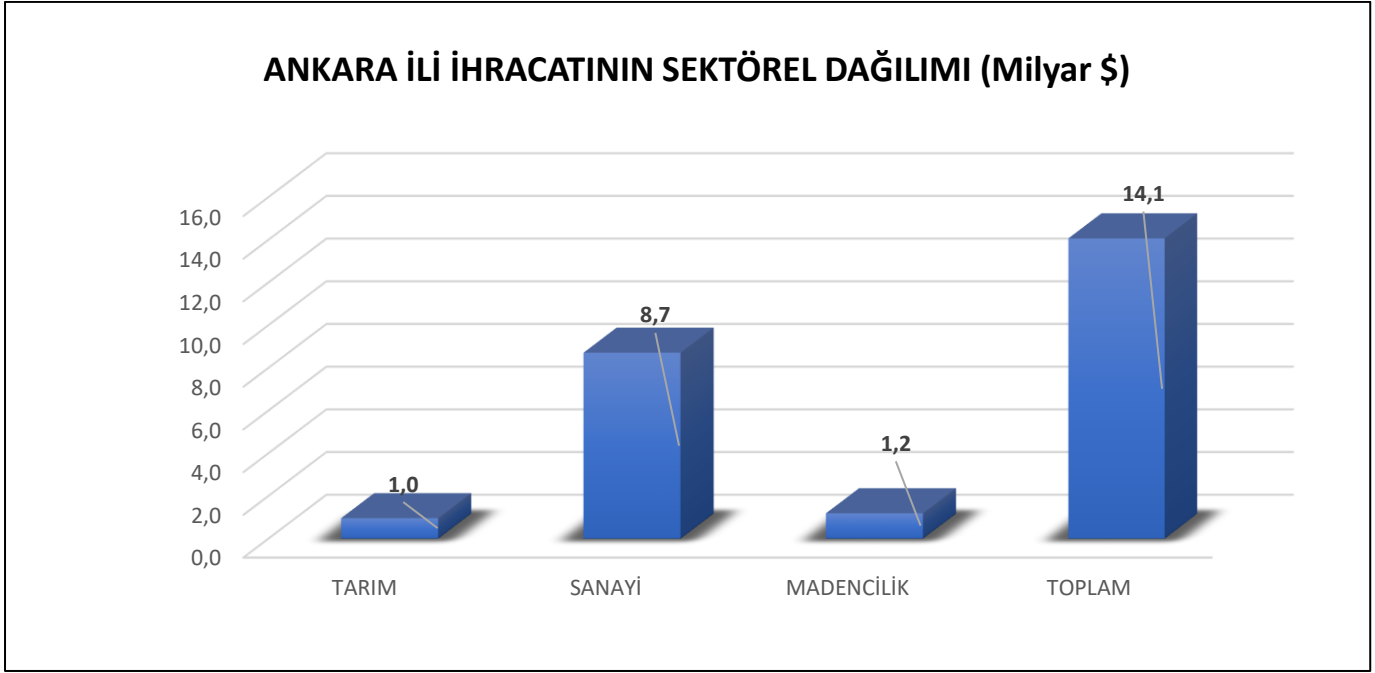

Kaynak: TİM

Tablodan anlaşılacağı üzere, Ankara ili ihracatı 2024 yılında Nisan ve Kasım ayları dışında 2023 yılına göre artış eğilimindedir. Mayıs, Ekim ve Aralık aylarına bakıldığında geçen senenin aynı dönemlerine göre ihracat değerlerinde ciddi bir yükseliş gözlemlenmektedir.

Geçen yıla göre en yüksek artış Mayıs ayında gerçekleşirken en yüksek düşüş ise Nisan ayında olmuştur.

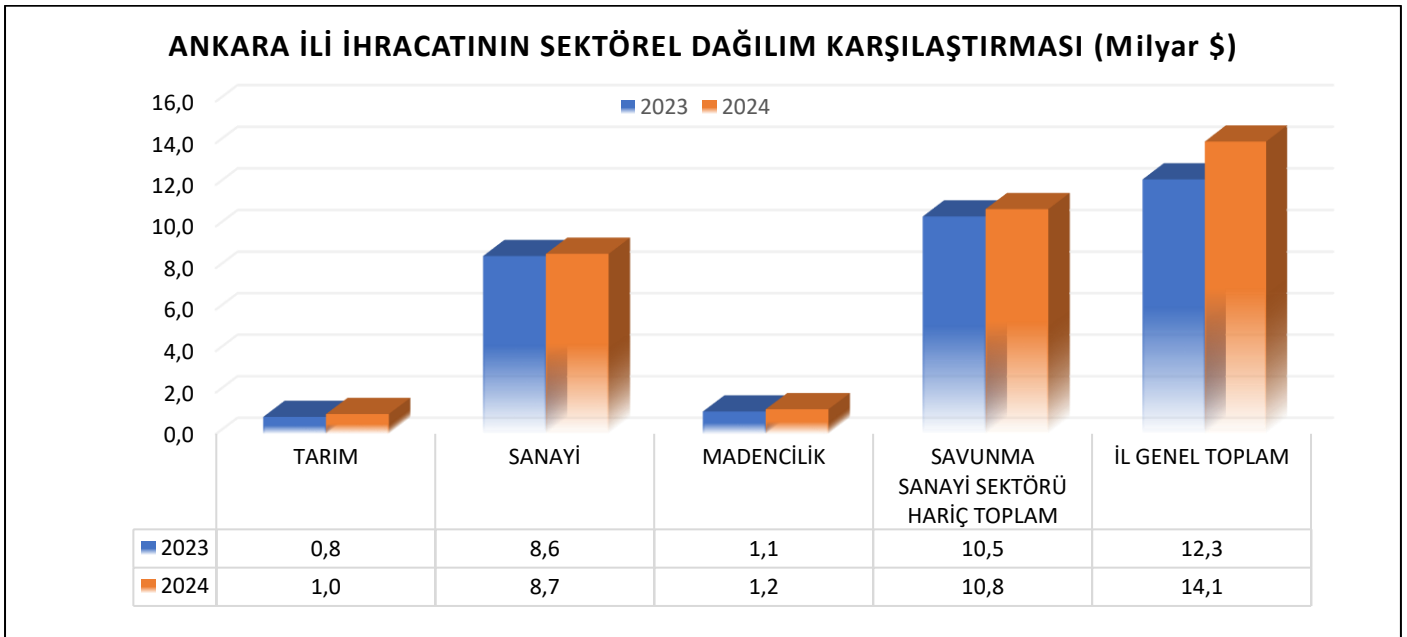
Ankara ilinin ihracat rakamının sanayi, tarım ve madencilik sektörü arasındaki dağılımını gösteren grafik aşağıdadır.

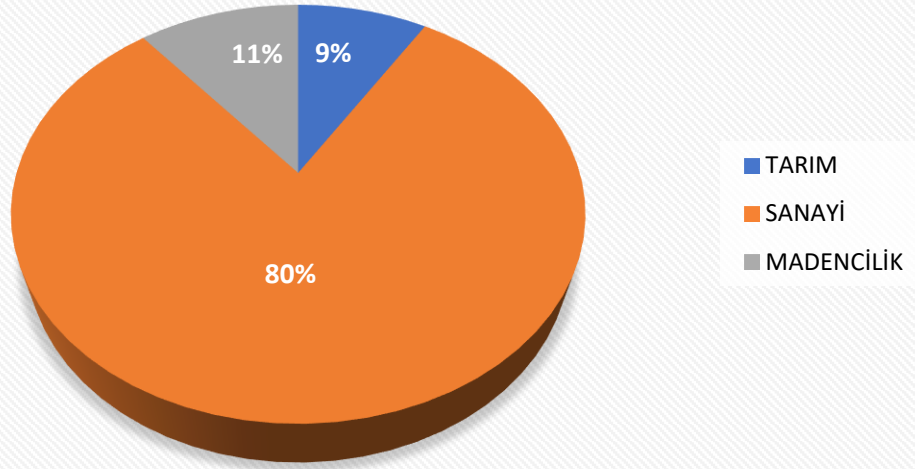
Kaynak: TİM

*Ankara ili ihracatının sektörel dağılım hesaplamasında, TİM İller Bazında Sektör Rakamları baz alınarak yapılmış olup sanayi sektörü toplam ihracat değerinde Savunma ve Havacılık Sanayii sektörü verileri yer almamaktadır. Savunma ve Havacılık Sanayii sektörü verileri hariç il toplam ihracat değeri 10,8 milyar ABD Doları hesaplanmıştır.

Grafikten de görüldüğü üzere, Ankara ili sanayi sektörü 2024 yılı ihracatı 8,7 milyar ABD Doları iken madencilik sektörü 1,2 milyar ABD Doları ve tarım sektörü 958 milyon ABD Doları olmuştur. Böylece, sektörlerin il ihracatı içindeki payı, sanayi sektörü için %80,2, madencilik sektörü için %8,8 ve tarım sektörü için 10,9 olmuştur.

ANKARA İLİ İHRACATINDA SEKTÖRLERİN PAYI (%)

Kaynak: TİM

İller bazında sektör rakamları uyarınca, Ankara ilinin sektörler itibariyle ihracatını gösteren tablo aşağıdadır. Tabloda, 2022 ve 2023 yılı ihracat rakamları ile yüzde değişim oranı yer almaktadır.

ANKARA İLİ İHRACATININ SEKTÖRLERE GÖRE KARŞILAŞTIRMASI (Milyon \$)

SEKTÖR	2023	2024	YILLIK DEĞİŞİM
TARIM	820	958	%16,7
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	280	413	%47,8
Yaş Meyve ve Sebze	26	22	-%16,8
Meyve Sebze Mamulleri	157	193	%22,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	3	5	%58,9
Fındık ve Mamulleri	0	1	%38,8
Zeytin ve Zeytinyağı	26	37	%42,6
Tütün	1	0	-%100,0
Süs Bitkileri ve Mamulleri	3	1	-%69,5
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	92	55	-%40,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	232	232	-%0,1
SANAYİ	8.569	8.711	%1,7
Çelik	880	1.077	%22,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	201	247	%23,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	772	704	-%8,7
Deri ve Deri Mamulleri	112	38	-%66,0
Diğer Sanayi Ürünleri	0	0	0
Elektrik ve Elektronik	1.025	1.106	%7,8
Gemi, Yat ve Hizmetleri	9	5	-%44,7
Halı	9	8	-%13,6
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	143	112	-%21,6

İklimlendirme Sanayii	431	411	-%4,6
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.685	1.789	%6,1
Mücevher	36	34	-%5,2
Otomotiv Endüstrisi	1.474	1.434	-%2,7
Tekstil ve Hammaddeleri	13	15	%12,5
Makine ve Aksamları	1.778	1.729	-%2,7
MADENCİLİK	1.080	1.188	%10,0
Madencilik Ürünleri	1.080	1.188	%10,0
TOPLAM	12.253	14.067	%14,8

Kaynak: TİM

Tabloda gösterildiği üzere, 2024 yılı ihracatında sektörler bazında 2023 yılına göre bazı kalemlerde düşüş yaşanmıştır.

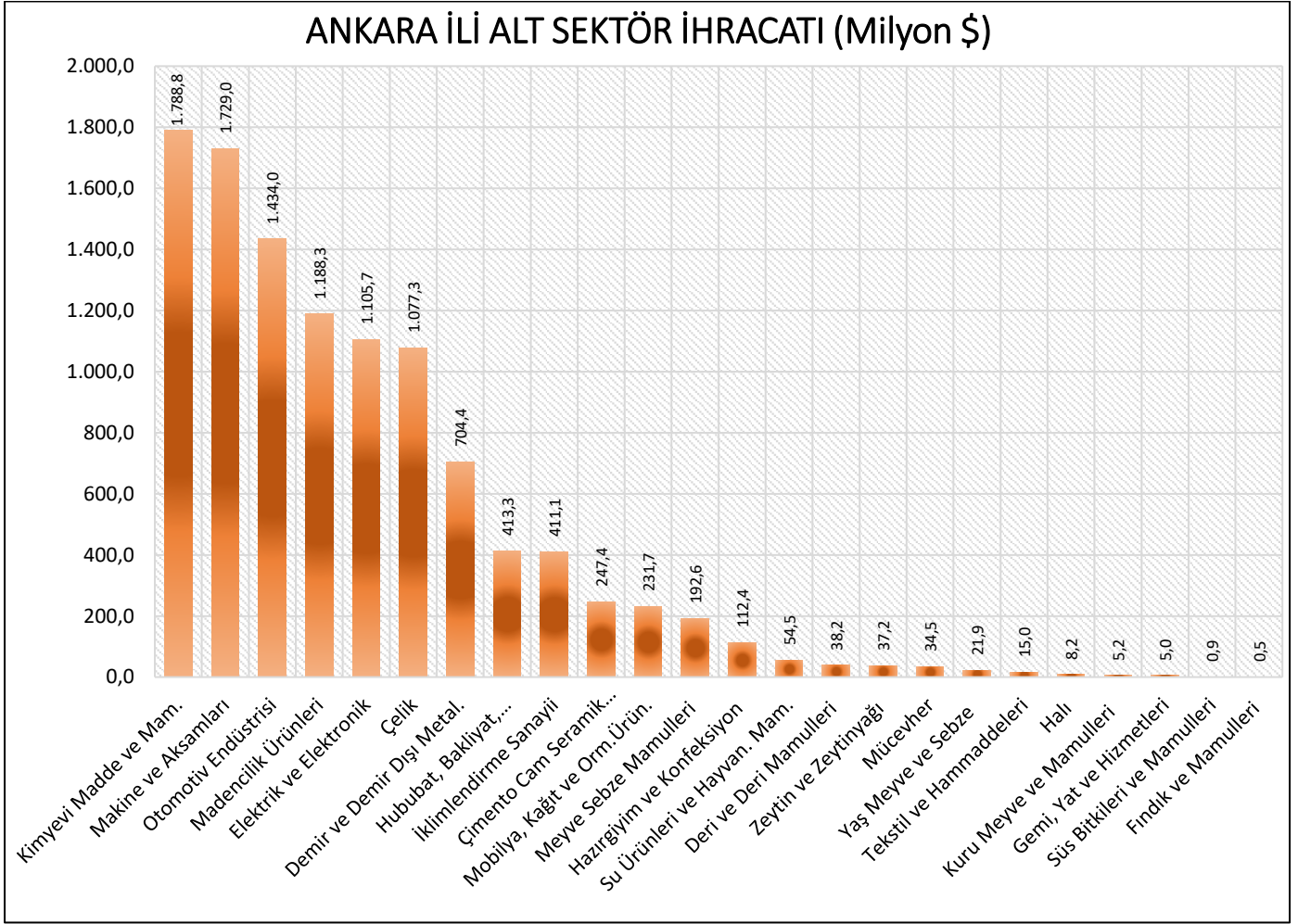
İhracatında en fazla düşüş yaşanan sektörler;

- ✓ Tütün (%100)
- ✓ Süs Bitkileri ve Mamulleri (%69,5)
- ✓ Deri ve Deri Mamulleri (%66)
- ✓ Gemi, Yat ve Hizmetleri (%44,7)
- ✓ Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller (%40,99)

İhracatında en çok artış yaşanan sektörler;

- ✓ Kuru Meyve ve Mamulleri (%58,9)
- ✓ Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri (%47,8)
- ✓ Zeytin ve Zeytinyağı (%42,6)
- ✓ Fındık ve Mamulleri (%38,8)
- ✓ Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri (%23,3)

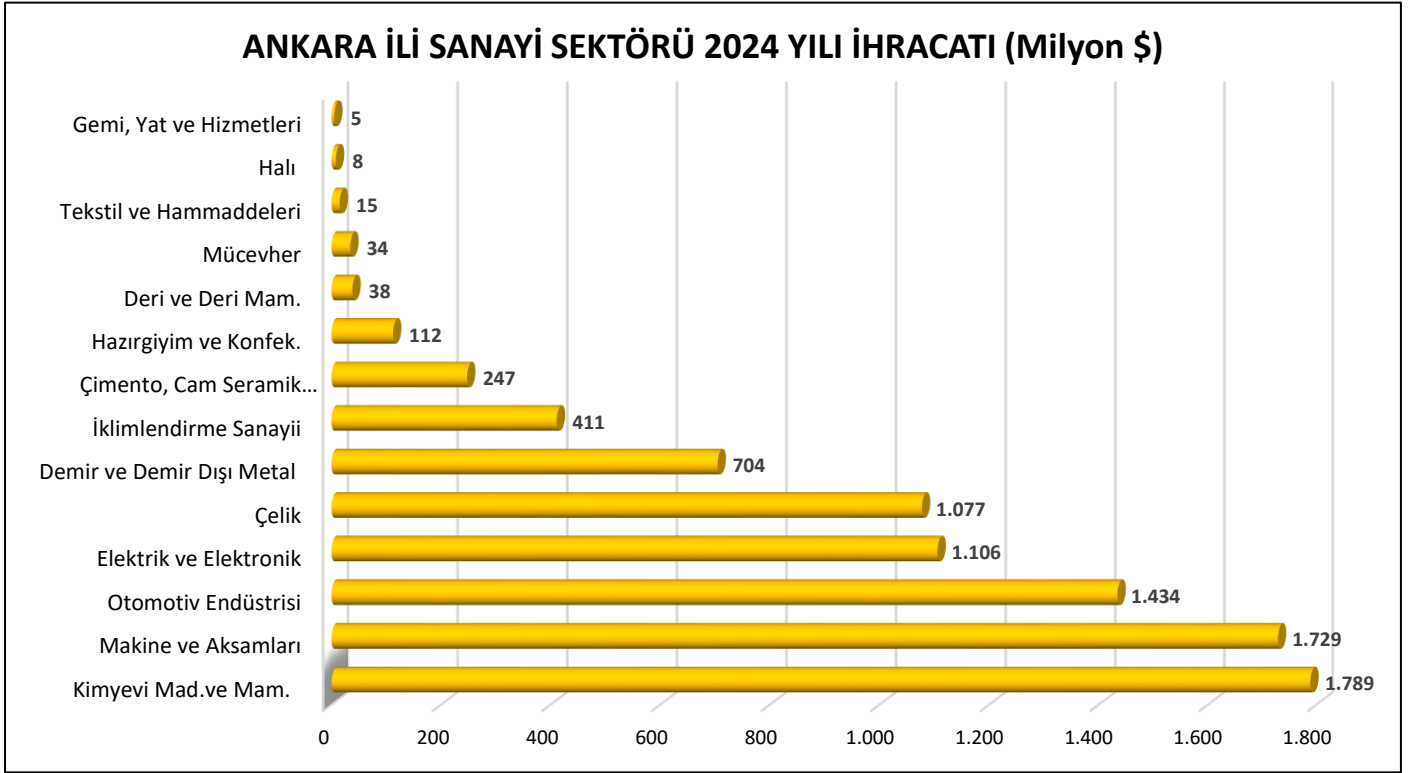
Ankara ili alt sektör 2024 yılı ihracat rakamlarının yer aldığı grafik aşağıda yer almaktadır.

Kaynak: TİM

TİM verileri uyarınca Ankara ili sanayi sektörünün 2024 yılı ihracat rakamı 8,7 milyar ABD Doları olup Ankara'nın toplam ihracatının % 61,7'sini oluşturmaktadır. Ülke geneline bakıldığında ise, Ankara sanayi sektörü ihracat rakamının, ülkemiz toplam ihracatındaki payının % 3,9 olduğu görülmektedir. Ankara sanayi sektörü ihracatının ülkemiz sanayi sektörü ihracatı içerisindeki payı ise % 4,7'dir.¹

¹ TİM verilerine göre il bazında sanayi sektörü altında yer alan alt sektörler; Tekstil ve Hammaddeleri, Deri ve Deri Mamulleri, Halı, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Hazır Giyim ve Konfeksiyon, Otomotiv Endüstrisi, Gemi ve Yat, Elektrik, Elektronik ve Hizmet, Makine ve Aksamları, Demir ve Demirdışı Metaller, Çelik, Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri, Mücevher, İklimlendirme ile Diğer Sanayi Ürünleridir.

Kaynak: TİM

Ankara ili sanayi sektörünün alt sektörlerinin ihracat performansına bakıldığında, Ankara ilinin ihracatta ilk beş sektörü şunlardır:

- Kimyevi Maddeler ve Mamulleri - 1,8 milyar ABD Doları
- Makine ve Aksamları – 1,7 milyar ABD Doları
- Otomotiv Endüstrisi– 1,4 milyar ABD Doları
- Elektrik Elektronik- 1,1 milyar ABD Doları
- Çelik – 1 milyar ABD Doları

Yukarıda sıralanan beş sektör tarafından gerçekleştirilen ihracat, 7,1 milyar ABD Doları olup Ankara ilinin toplam ihracatının % 50,7'sini oluşturmaktadır.

2024 yılı ihracat değerleri 2023 yılı ile karşılaştırıldığında oransal olarak en yüksek artış gösteren sanayi başlığı altında yer alan sektörler sırasıyla; Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri (%23,3), Çelik (%22,4), Tekstil ve Hammaddeleri (%12,5), Elektrik ve Elektronik (%7,8), Kimyevi Maddeler ve Mamulleri'dir (%6,1). İhracat değerlerinin sayısal farkına göre sıralandığında ise; Çelik, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Elektrik ve Elektronik, Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri, Tekstil ve Hammaddeleri'dir.

Bunun yanı sıra, geçen yıla göre oransal olarak azalan sektörler sırasıyla; Deri ve Deri Mamulleri (%66), Gemi, Yat ve Hizmetleri (%44,7), Hazırgiyim ve Konfeksiyon (%21,6), Halı (-%13,6) ve Demir ve Demir Dışı Metaller'dir (%8,7). İhracat değerlerinin sayısal farkına göre sıralandığında ise; Deri ve Deri Mamulleri, Demir ve Demir Dışı Metaller, Makine ve Aksamları, Otomotiv Endüstrisi ve Hazırgiyim ve Konfeksiyondur.

TİM'in ülkeler bazında ihracat rakamlarına göre, Ankara ilinin ihracatındaki ilk on ülke ile söz konusu ülkelerle gerçekleştirilen ihracatın değişimi şöyledir:

ANKARA İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE (Milyon \$)

	ÜLKE	2023	Pay(%)	2024	Pay(%)	DEĞİŞİM
1	ABD	1.005	8,2	1.424	10,1	%41,7
2	ÇİN	856	7,0	1.020	7,3	%19,1
3	ALMANYA	956	7,8	752	5,3	-%21,4
4	BULGARİSTAN	336	2,7	676	4,8	%101,1
5	IRAK	476	3,9	506	3,6	%6,4
6	İTALYA	418	3,4	440	3,1	%5,3
7	ÇEKYA	118	1,0	421	3,0	%257,7
8	RUSYA FEDERASYONU	458	3,7	410	2,9	-%10,4
9	PAKİSTAN	81	0,7	408	2,9	%403,8
10	AZERBAYCAN	346	2,8	389	2,8	%12,4
	İLK 10 ÜLKE TOPLAM	5.049	41,2	6.446	45,8	%27,7
	GENEL TOPLAM	12.253	100,0	14.067	100,0	%14,8

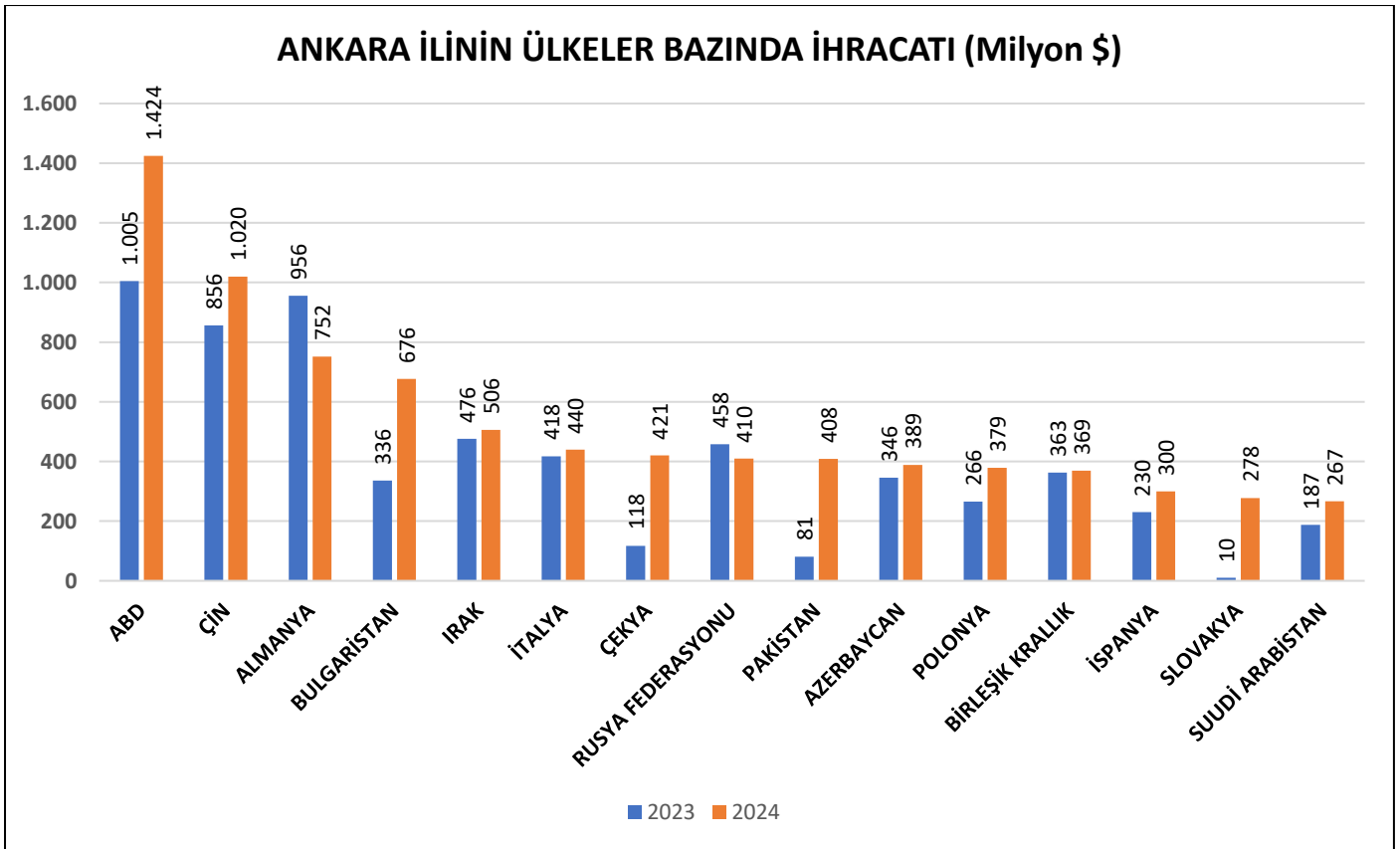
Not: Karşılaştırma, 2024 verileri esas alınarak yapılmıştır.

Tabloda görüldüğü üzere, Amerika Birleşik Devletleri %41,7'lik artış oranıyla her yıl olduğu gibi bu yıl da Ankara'nın en büyük ihracat ortağıdır. Geçtiğimiz yıl ikinci sırada olan Almanya, 2024 yılında azalan ihracat değeri ile Çin Halk Cumhuriyeti'nin bu yıl sıralama olarak gerisinde kalmıştır. İhracat değeri %100'ün üzerinde büyüme sağlayan Bulgaristan ise onuncu sıradan dördüncü sıraya yerleştiği görülmektedir. 2023 yılında ilk 10 ülke arasında yer almayan Çekya ve Pakistan'ın ihracat değişim oranlarındaki yükselişleri göze çarpmaktadır.

Bunun yanı sıra, Irak %6,4'lük büyüme oranı ile beşinci sıradaki yerini korumaktadır. Rusya Federasyonu ise geçtiğimiz yıla göre %10,4'lük bir düşüş yaşayarak altıncı sıradaki yerini bu yıl sekizinciliğe taşımıştır.

Ankara ili ihracatındaki ilk 10 ülkenin toplam ihracat değeri 6,4 milyar ABD Doları olup geçen seneye göre ilk 10 ülkenin ihracat değerlerinin toplamında yüzde 27,7'lik bir artış olmuştur. Bu değer, Ankara ili toplam ihracatının yüzde 45,8'ini oluşturmaktadır.

Ankara ili ihracatının büyük bir bölümünü oluşturan anılan ülkelere ilişkin 2022-2023 karşılaştırmalı grafik aşağıda yer almaktadır.

Kaynak: TİM

KUTU: Hedef Pazarlara Yönelik Yeni Nesil Destekler

Hedef pazar, bir işletmenin ürün veya hizmetlerini satmayı planladığı, belirli demografik, coğrafi, psikografik ve davranışsal özelliklere sahip tüketici gruplarından oluşan pazarlar olarak nitelendirilmektedir. Hedef Pazar ile amaçlanan;

- Doğru tüketici grubuna odaklanarak reklam ve promosyon stratejilerini daha etkili hale getirmek,
- Genel bir pazara hitap etmek yerine, belirlenen hedef kitleye yönelik yatırım yaparak maliyetleri düşürmek
- Ürün veya hizmetin ihtiyacı olan kişilere ulaşması, satışları ve kârlılığını artırmak
- Rakiplerden farklılaşmayı ve pazarda güçlü bir yer edinmeyi sağlamaktır.

5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar çerçevesinde, **ilave destek uygulanması amacıyla** her yıl Ticaret Bakanlığı tarafından ihracatta hedef ülkeler belirlenmektedir.

Bu çerçevede, 2025 yılı için belirlenen ihracatta “Hedef Ülkeler” aşağıda belirtilmektedir.

Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Azerbaycan, Bahreyn, Bangladeş, Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık, Bosna Hersek, Brezilya, Cezayir, Çekya, Çin Halk Cumhuriyeti, Endonezya, Etiyopya, Fas, Fildişi Sahili, Filipinler, Fransa, Gana, Güney Afrika Cumhuriyeti, Güney Kore, Hindistan, Irak, İspanya, İtalya, Japonya, Kamboçya, Kanada, Katar, Kenya, Kolombiya, Kuveyt, Libya, Malezya, Meksika, Mısır, Nijerya, Özbekistan, Pakistan, Peru, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, Senegal, Sırbistan, Suudi Arabistan, Şili, Tanzanya, Tayland, Tunus, Umman, Ürdün, Venezuela ve Vietnam.

Amerika Birleşik Devletleri, Çin Halk Cumhuriyeti, Almanya, Bulgaristan, Irak, İtalya, Çekya, Rusya Federasyonu, Pakistan, Azerbaycan sırasıyla 2024 yılında Ankara'nın en çok ihracat yaptığı ülkelerdir. Söz konusu ülkelere dokuz 2025 yılı için belirlenen 55 hedef ülke içinde yer almaktadır.

Bu yıl kaydedilen Ankara iline ait ihracat değerinin, mevcut pazarların ihracat yolu ile beslenmesi ve Bakanlıkça belirlenen “Hedef Ülkeler”e ihracatın çeşitlendirilmesi sürdürülebilir büyüme açısından kritik bir öneme sahiptir. Söz konusu hedef ülkelere gerçekleştirilecek ihracatın planlanması ve projelendirilmesi devlet destekleri ile de mümkündür. Anılan hedef ülkelerde yapılacak faaliyetlere ilişkin destek başvurularında mevcut desteğe ek %20 oranında teşvik sağlanmaktadır.

Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği ile; ihracata yeni başlayan veya gelişime ihtiyaç duyan firmaların, hedef pazar seçimi, müşteri segmentasyonu, dağıtım kanalı oluşturma ve stratejik pazarlama konularında alacakları danışmanlıklar desteklenerek yurtdışı pazarlara daha stratejik girmeleri

sağlanmaktadır. Şirketlerin sürdürülebilir ihracat artışını sağlamak için hedef Pazar belirleme, finansman ve fiyatlandırma stratejileri, pazarlama ve kanal stratejileri ile aksiyon planları ve bütçelerini içeren projelere yönelik danışmanlık ve rapor giderleri de desteklenmektedir.

Bir şirketin sürdürülebilir ihracat artışını sağlama odaklı hedef pazar, yurt dışı pazarlara yönelik finansman ve fiyatlandırma stratejisi, pazarlama ve kanal stratejisi ve bunlara dair aksiyon planı ve bütçelerini içeren pazara giriş projesi hazırlık sürecine dair alacakları danışmanlık ve rapor giderleri %50 oranında ve proje başına 761.017 TL'ye kadar desteklenmektedir. Bir şirketin en fazla 2 adet pazara giriş projesi desteklenmektedir (T.C. Ticaret Bakanlığı, 2025).

PAZARA GİRİŞ PROJESİ HAZIRLAMA DESTEĞİ

Şirketlerin sürdürülebilir ihracat artışını sağlama odaklı hedef pazar, yurt dışı pazarlara yönelik finansman ve fiyatlandırma stratejisi, pazarlama ve kanal stratejisi ve bunlara dair aksiyon planı ve bütçelerini içeren pazara giriş projesi hazırlık sürecine dair alacakları danışmanlık ve rapor giderlerini ifade eder.

- Şirketin mevcut durum / değer zinciri / rekabet analizi
- Hedef Pazar Analizi
- Her hedef Pazar için
 - * Pazara Giriş Stratejisi
 - * E-ihracat Stratejisi

• **İHRACAT PLANI : Takvimlendirilmiş faaliyetler, bütçe ve devlet yardımları**

Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği

YENİ DESTEK

Destek Oranı : % 50
361.000 TL / Proje başına
Şirket Başına 2 Proje

Ön Onaylı projeler desteklenir.

PREFİNANSMAN

15/04/2024 tarihinde yayınlanan genelge ile Ticaret Bakanlığı tarafından uygulanan Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteği, Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteğine bağlanmıştır. Buna göre; yurt dışı iş görüşmeleri ziyaretlerine olanak tanıyan Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteğine başvurabilmek için önceden *Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteğine başvuru yapılmalı ve firma tarafından hazırlanan hedef pazarlara yönelik ihracat planı Bakanlık tarafından onaylanmalıdır.*

Bu çerçevede, 2025 yılı için belirlenen hedef ülkeler göz önünde bulundurularak artırılmış oranlı devlet destekleri aracılığıyla Ankara ihracatının geliştirilmesi ve hedef pazar yelpazesinin artırılması ilin ihracat performansına pozitif yönlü katkı sağlayacaktır.

DEĞERLENDİRMELER

Başta Avrupa Birliği olmak üzere temel ticaret partnerlerimizde başlayan durgunluk sürecine rağmen, Türkiye ihracatı 261,9 milyar ABD Dolarına ulaşmış ve cumhuriyet tarihi ihracat rekoru kırılmıştır.

İhracatın alt kalemlerine bakıldığında sanayi sektörünün başat rolü üstlendiği görülmektedir. Buna göre, ülkemiz ihracatının % 81,3'ü sanayi sektörü tarafından gerçekleştirilmektedir. Otomotiv endüstrisi, kimyevi maddeler ve mamulleri, hazır giyim ve konfeksiyon ile elektrik ve elektronik alt sektörleri ihracat tutarında ana belirleyiciler olmuştur. Diğer taraftan, savunma ve havacılık sanayii sektörlerinde ise 2023 yılında 2022 yılına göre yüzde 20'nin üzerinde artış görülmüştür.

İhracatta il bazında en büyük oyuncu İstanbul olmakla birlikte Ankara 4. sırada yer almıştır. Ankara ihracatı yüzde 14,7 artış ile Türkiye ihracatının üzerinde yükseliş göstermiştir. Söz konusu ihracat artışında, özellikle yüksek teknoloji sanayi ürünlerinin önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Makine aksamaları, kimyevi maddeler ve mamuller, otomotiv endüstrisi, madencilik ürünleri, elektrik ve elektronik Ankara ihracatının ilk beş sektörleri olup Amerika Birleşik Devletleri, Çin Halk Cumhuriyeti, Almanya, Bulgaristan ve Irak Ankara'nın ihracat yaptığı en önemli pazarlardır.

Mevcut gelişim eğilimi ve dış pazarlar dikkate alındığında; önümüzdeki dönemde yüksek teknoloji ürünler başta olmak üzere Ankara sanayi ürünleri ihracatının artması öngörülmektedir.

Ankara'nın yıllık ihracatı Türkiye ortalamasının çok üzerinde bir artış olan 14,7 ile önemli bir gelişim göstermiş ve 14,7 milyar dolara ulaşmıştır. Bu artış sonrası Ankara en yüksek ihracat yapan 4. il olmuştur. Bu gelişimin önümüzdeki dönemde de yüksek ve orta yüksek teknoloji ihracatıyla artarak devam etmesi öngörülmektedir. Savunma sanayinin Türkiye çapında çarpıcı gelişimi ve Ankara'nın bu süreçte öne çıkması, ihracat potansiyelini artırma anlamında önemli ipuçları vermektedir. Nitelikli insan kaynağı, 14 organize sanayi bölgesi, 13 teknopark ve 22 üniversitesi ile önemli bir potansiyeli barındıran Ankara'nın ihracat performansı artışında devlet desteklerinin etkin kullanımı, özellikle ihracata yönelik kredilerin kullanılması, uluslararası rekabetin geliştirilmesi gibi projelerin genişletilerek uygulanmasının önemli katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.